

**STAN SANITARNY I SYTUACJA
EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU CIESZYŃSKIEGO
W ROKU 2023**

Przekazuję na Państwa ręce raport będący informacją o stanie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu cieszyńskiego w 2023 roku. Dokument ten jest przygotowywany corocznie na podstawie danych zebranych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Cieszynie.

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana jest do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska; higieny pracy w zakładach pracy; higieny procesów nauczania i wychowania; higieny wypoczynku i rekreacji; zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku; higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzi przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej są przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu działań profilaktycznych i zapobiegawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Cieszynie zakresem działania obejmuje 5 miast oraz ogółem 12 gmin. Obszar działania wynosi 730 km², na którym zamieszkuje 175200 osób.

Realizując **ustawowe** obowiązki w 2023 r. **objęto nadzorem 4484 obiekty**. Przeprowadzono **7894 kontrole/wizytacje sanitarne oraz wywiady epidemiologiczne**, **pobrano** do badań laboratoryjnych **1647 próbki** (badania laboratoryjne wykonywane w akredytowanych laboratoriach), **wydano 802 decyzje administracyjne**, **nałożono 49 mandatów karnych na kwotę 7800 zł**.

Współpraca ze Starostwem Powiatowym w Cieszynie, organami samorządowymi, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, z Państwową Strażą Pożarną i Strażami Miejskimi w znaczący sposób wpłynęła na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie poprawy zdrowia publicznego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny

Piotr Przewdzin

Spis treści

Bezpieczeństwo epidemiczne	2
Grypa	2
Choroby wieku dziecięcego	3
Covid-19	4
Choroby zakaźne przewodu pokarmowego	4
Ogniska zatruć/zakażeń pokarmowych	5
Borelioza	6
Wirusowe zapalenie wątroby	6
Gruźlica	6
Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	7
Inwazyjna choroba meningokokowa	7
HIV/AIDS	7
Malaria i gorączka denga	7
Szczepienie ochronne	7
Bezpieczeństwo żywności	8
Obiekty żywnościowo-żywieniowe	9
Zakłady żywienia zbiorowego "otwarte"	9
Zakłady małej gastronomii	9
Zakłady żywienia zbiorowego "zamknięte"	10
Zakłady usług cateringowych	10
Obiekty obrotu żywnością	11
Badanie żywności	11
Materiały do kontaktu z żywnością	12
Kontrola graniczna	12
Bezpieczeństwo wody	13
Woda przeznaczona do spożycia	13
Pływalnie	15
Bezpieczeństwo sanitarne w zakresie higieny komunalnej	17
Zakłady lecznicze	17
Obiekty użyteczności publicznej	18
Obiekty czasowo-turystyczne	19
Stan sanitarny zakładów pracy	20
Produkty kosmetyczne	24
Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży	24
Stan sanitarny i techniczny żłobków	25
Stan sanitarno-techniczny placówek wychowania przedszkolnego	26
Stan sanitarno-techniczny szkół	26
Ergonomia w szkole	27
Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych	27
Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	28
Nadzór nad innymi placówkami	31
Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży	31
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	32
Skargi, wnioski i interwencje	36
Oświata Zdrowotna	37

Bezpieczeństwo epidemiczne

W 2023 roku zarejestrowano na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi **15934** zachorowania (2022–17432) na choroby zakaźne, w tym **328** chorych wymagało hospitalizacji (1,9% przypadków). Różnica w dużej mierze spowodowana jest nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej, która z dniem 7 lipca 2023r. zniósła obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”.

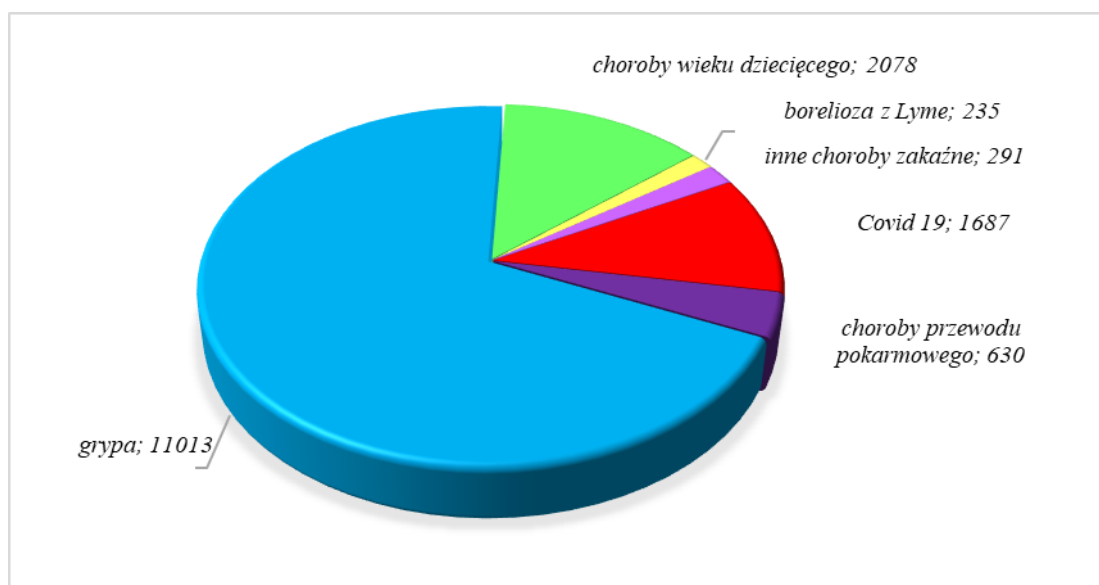
Odnotowano 12 przypadków zgonu z powodu zakażeń i chorób zakaźnych (8-inwazyjna choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, 3 – Covid-19, 1 – posocznica wywołana przez *Staphylococcus aureus*).

Najczęściej zgłaszanymi chorobami zakaźnymi były:

grypa (69,1%),

Covid-19 (10.6%)

ospa wietrzna (9,7%).

Grypa

Brak możliwości porównania zachorowań na grypę z poprzednimi latami w związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej. Mimo rejestracji zachorowań na grypę do 30 czerwca zanotowano znaczący wzrost zarejestrowanych

przypadków, zapadalność wyniosła 6286/100tys (2022- 3627/100tys.).

W przypadku grypy szczepienia nie wpływają na ilość zachorowań, ponieważ od lat poziom wszczępienia wynosi około **2%**. W 2023 roku zaszczępiło się **4798** mieszkańców powiatu, w tym 62 dzieci w wieku do 4 lat.

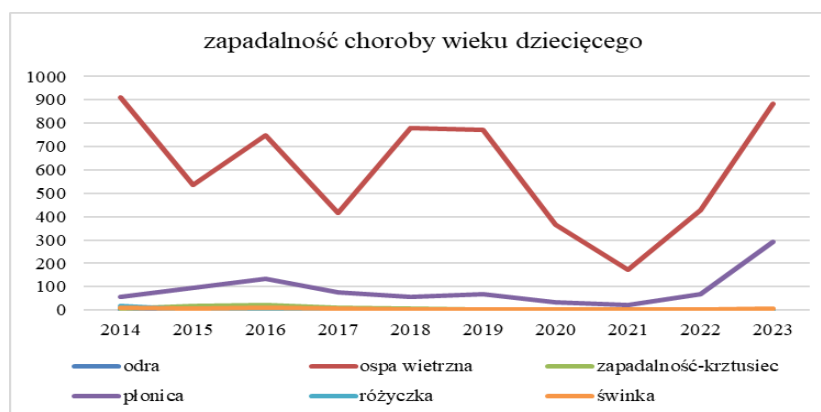

Choroby wieku dziecięcego

W 2023 zarejestrowano wzrost liczby zarejestrowanych przypadków „chorób wieku dziecięcego” najczęściej zgłaszane są zachorowania na **ospę wietrzną** (74%) oraz **płonicę** (25%). Zarejestrowano **1550** zachorowań na ospę wietrzną, zapadalność 885/100tys. (2022-755; 429/100tys.) nikt z chorych nie był szczepiony przeciwko ospie wietrznej.

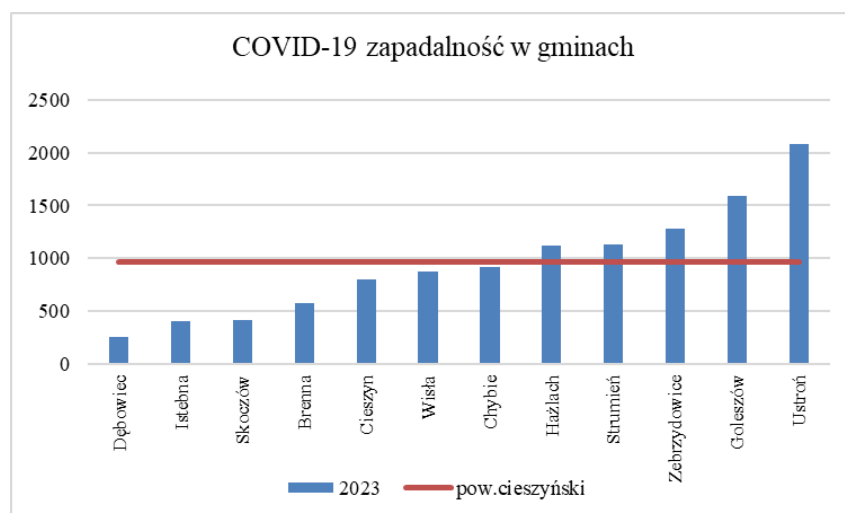
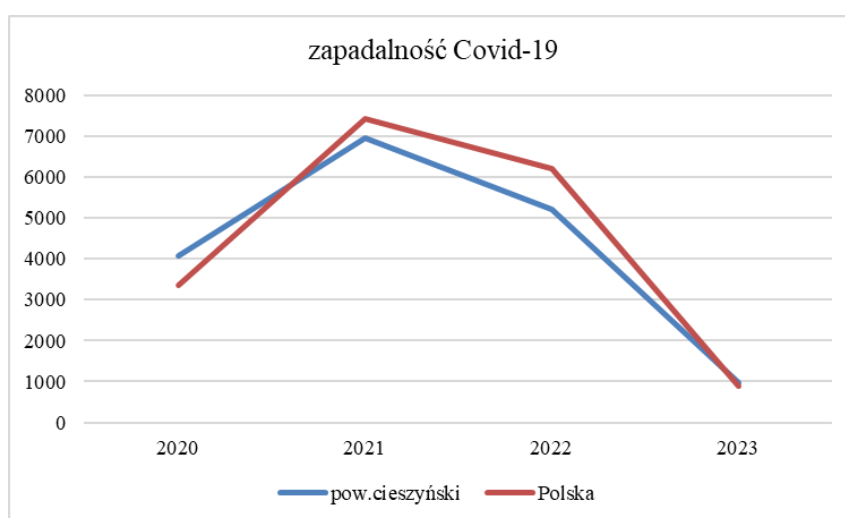
Wzrosła także liczba zachorowań na płonicę, w 2023 zarejestrowano **511** zachorowań, zapadalność 292/100tys. (2022-120 zachorowań; zapadalność 68/100tys).

Nadal na niskim poziomie utrzymuje się zapadalność na **świnkę** (11 zachorowań) i **krztusiec** (4) i **różyczkę** (2). Nie rejestrowano zachorowań na odrę.

Covid-19

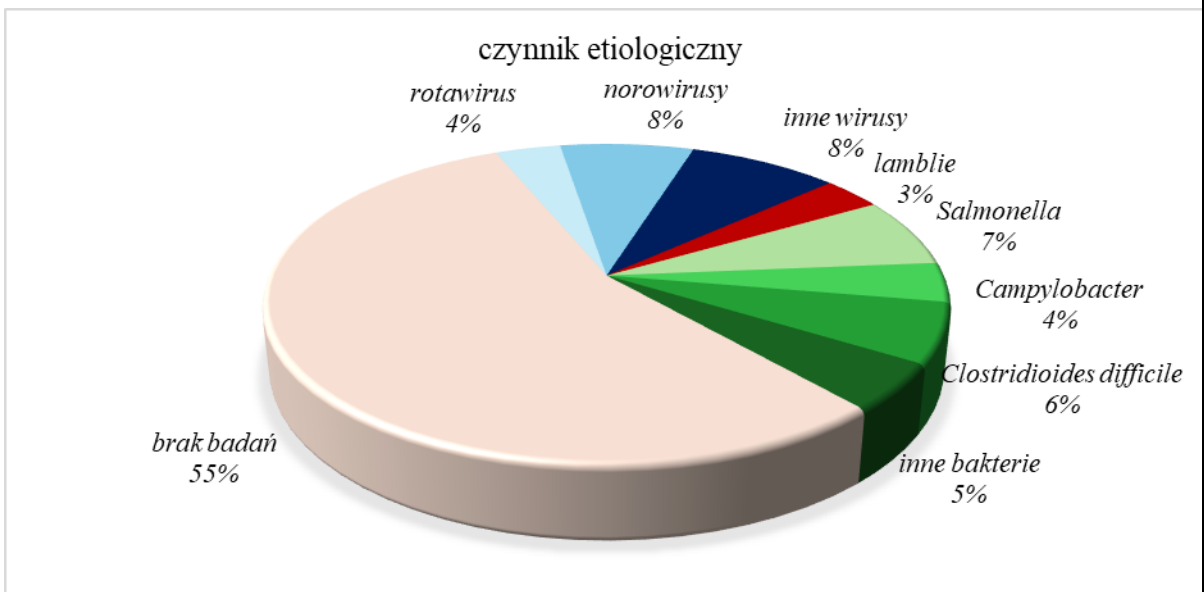
W 2023 zarejestrowano 1687 zachorowań na Covid-19 (w 2022–9287) na Covid19 (zapadalność–962,9/100tys.), 45 osób wymagało hospitalizacji. Z powodu zachorowania zmarły 3 osoby. Zarejestrowano 10 ognisk zakażeń SARS-CoV2 (w sanatoriach, szpitalach). Zapadalność dla powiatu cieszyńskiego jest wyższa od zapadalności obserwowanej w Polsce (900,8/100tys.). Najniższe zapadalności, zarejestrowano w gminach Dębowiec i Istebna, a najwyższą zapadalność w gminie Goleszów i Ustroń. W Ustroniu zarejestrowano także 9 ognisk COVID-19. Najwięcej zachorowań rejestrowano w lutym i marcu oraz listopadzie i grudniu.

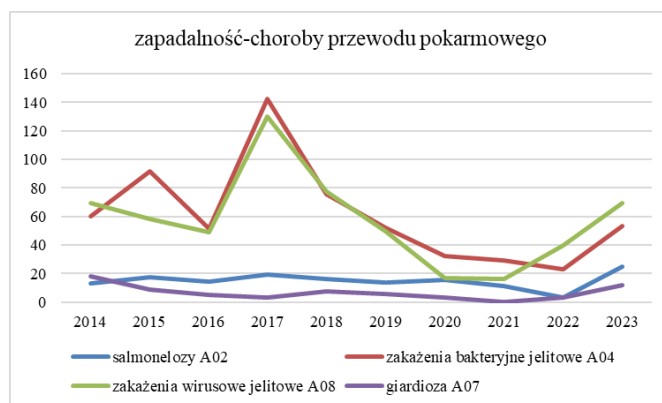
Choroby zakaźne przewodu pokarmowego

Zanotowano wzrost liczby zgłoszonych zachorowań. W 2023 zarejestrowano 630 przypadków (2022-515) 184 chorych wymagało hospitalizacji.

W 137 przypadkach zachorowań była to etiologia bakteryjna (najczęściej przyczyną było zakażenie *Salmonella* – 44 zachorowania, *Clostridioides difficile* – 38, *Campylobacter* - 25), w 123 wirusowa (norowirusy – 47, rotawirusy – 23), w 347 przypadkach (55%) nie wykonano badań laboratoryjnych.

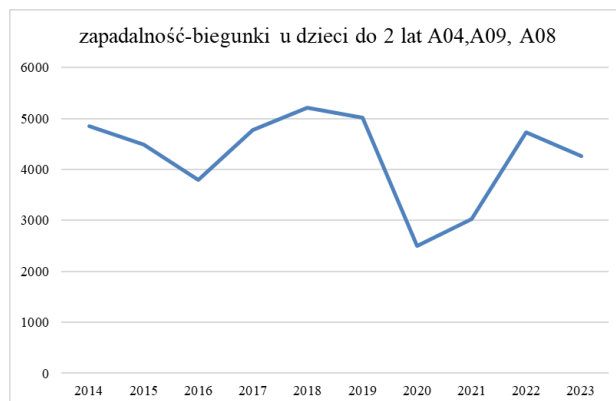

Bardzo niepokojący jest wzrost zapadalności zachorowań na salmonelozę 25/100 tys. , zarejestrowano 44 zachorowania (2022-3/100tys., 6 przypadków).

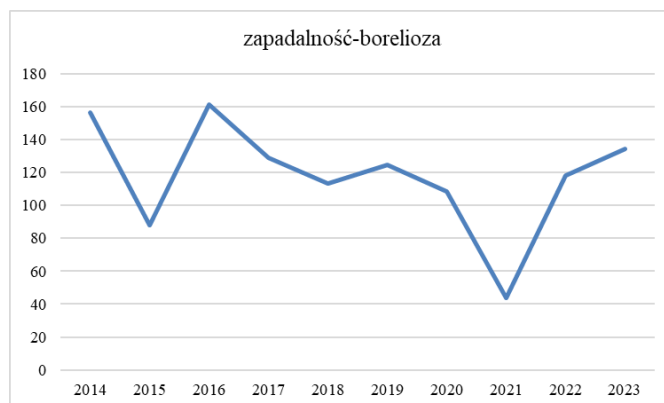
W 2023 wystąpiło 6 ognisk zbiorowych zatruc/zakażeń pokarmowych (4 – zatrucia pokarmowe wywołane przez salmonella (rodzinne), 2 – ogniska wywołane przez norowirusy (goście hotelowi))

Spadła liczba zachorowań na **biegunki u dzieci do lat 2**, zapadalność wyniosła 4261/100tys. (2022-4732/100tys.) Zanotowano dalszy wzrost wykonywanych badań diagnostycznych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, badania przeprowadzono w 49% przypadków (w 2022-28)

Borelioza

W 2023 roku zarejestrowano **235** zachorowań na **boreliozę z Lyme**, **5** chorych wymagało hospitalizacji. **Zapadalność 134/100 tys.** była wyższa niż w 2022 – (118/100tys.)

Wirusowe zapalenie wątroby

Zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A, osoba nie była szczepiona.

Gruźlica

Zachorowania na gruźlicę utrzymują się na niskim poziomie, zarejestrowano 19 przypadków gruźlicy płuc zapadalność 10/100 tys. (w 2022 – 18 przypadków , 10/100tys.). Chorowali głównie mężczyźni (57%).

Inwazyjna choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

Zarejestrowano 23 zachorowania inwazyjną chorobą wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*, w tym 13 posocznic. Wszyscy chorzy wymagali hospitalizacji, 8 pacjentów zmarło.

Inwazyjna choroba meningokokowa

Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **inwazyjną chorobę meningokokową** (posocznica). Nadal niewiele osób wykorzystuje możliwości zaszczepienia się przeciwko zakażeniom *Neisseria meningitidis*, w 2023 r. zaszczepiły się 304 osoby.

HIV/AIDS

Z rejestru Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, wynika, że w roku 2023, wykryto wśród mieszkańców powiatu cieszyńskiego **9** nowych przypadków **zakażenia HIV** oraz nie zarejestrowano zespołu nabytego braku odporności **AIDS**.

Malaria i gorączka denga

Zrejestrowano **2** przypadki zachorowania na **malarie** i **1 gorączki Denga**, zachorowania związane z pobytem w Afryce.

Szczepienia ochronne

Nadal obserwowany jest wzrost osób, które odmawiają szczepienia swoich dzieci zgodnie z kalendarzem szczepień. Niechęć wobec szczepień obejmuje szeroki zakres postaw od całkowitej odmowy i sprzeciwu wobec wszystkich szczepień, po zadawanie pytań lub wyrażanie wątpliwości dotyczących niektórych szczepień i ostatecznie akceptacje szczepień rutynowych.

Na koniec 2023 roku w rejestrze dzieci, których rodzice odmawiają poddania ich obowiązkowym szczepieniom ochronnym, było wpisanych **962** dzieci, co stanowi **2,6%** dzieci objętych programem szczepień obowiązkowych (w 2022 roku 911 dzieci (2,4%). Skierowano do Wojewody Śląskiego 6 wniosków o ukaranie osób uchylających się od szczepień.

Szczepienia prowadzone są w 48 punktach należących zarówno do publicznych jak i niepublicznych podmiotów leczniczych.

Szczepionka jak każdy preparat medyczny, może wywoływać skutki uboczne – niepożądane odczyny poszczepienne. W 2023 roku zarejestrowano **17 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych**. (w 2022 – 13). Wystąpił 1 poważny niepożądany odczyn poszczepienny. Wszyscy pacjenci wrócili do zdrowia.

Bezpieczeństwo żywności

<https://stronazdrowia.pl/piramida-zywieniowa-czym-jest-i-jakich-informacji-dostarcza-zasady-korzystania-z-piramidy-zdrowego-zywienia/ar/c14-14789006>

W roku 2023 pod nadzorem PPIS w Cieszynie znajdowało się **2887** (2875 w roku ubiegłym) zakładów żywnościowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Skontrolowano **1412** obiektów, przeprowadzając **1861** kontroli.

Wydano **188** decyzji administracyjnych.

Nałożono **48** mandatów karnych na kwotę **7300 zł**.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych **536** próbek, w tym **316** w ramach urzędowej kontroli, **36** w ramach monitoringu oraz **184** próby w ramach zarówno urzędowej kontroli jak i monitoringu.

Pobrano **410** prób pochodzenia krajowego, **82** z Unii Europejskiej oraz **44** próby z importu.

Kwestionowano **14** próbek pochodzenia krajowego.

Były to:

- **10** próbek mięsa drobiowego mielonego, kwestionowanych ze względu na obecność pałeczek Salmonella.
- **4** próbki posiłków dla dzieci w żłobkach, kwestionowane ze względu na niezgodną z normami wartość kaloryczną, zawartość w gramach białka, tłuszczu, chlorku sodu oraz procentowy udział białka i tłuszczu.

Obiekty żywnościowo - żywieniowe

Spośród obiektów żywnościowo - żywieniowych objętych nadzorem PPIS w Cieszynie **230 to zakłady produkcyjne**, w których przeprowadzono **157** kontroli sanitarnych, wydano **23** decyzje administracyjne i nałożono **1** mandat karny na kwotę **100zł**.

W tej grupie obiektów w roku 2023 r. nie odnotowano rażących uchybień.

W nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano **60** próbek do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych oraz badań w kierunku zanieczyszczeń biologicznych. Nie kwestionowano próbek pobranych w tych zakładach.

<https://www.facebook.com/KorbasowyDwor/>

Zakłady żywienia zbiorowego – „otwarte”

W roku 2023 na terenie powiatu cieszyńskiego zewidencjonowano w tej kategorii **991** obiekty (1034 w roku 2022). Skontrolowano **508** zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego w tym **128** zakładów małej gastronomii.

W tej grupie obiektów wydano **51** decyzji administracyjnych, które głównie dotyczyły uchybień technicznych.

Decyzje wykonywane były w większości w ustalonych terminach. W 2023 r. nałożono **28** mandatów karnych na kwotę **4000zł**.

Zakłady małej gastronomii

Według ewidencji pod nadzorem znajdowało się **346** zakładów małej gastronomii. Skontrolowano **128** zakładów, przeprowadzono **138** kontroli sanitarnych i wydano **3** decyzje administracyjne.

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych najczęściej kwestionowano analogicznie jak w latach ubiegłych:

- niewdrożenie procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- niezgodne z zaleceniami producentów warunki przechowywania środków spożywczych,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny sprzętu, wyposażenia, pomieszczeń,
- brak informacji o wykazie składników, w tym alergenów produkowanych potraw.

W zakładach małej gastronomii pobrano jedną próbkę alkoholu- śliwownicy, zbadaną w kierunku oznaczenia cyjanowodoru. Badania tego produktu były zgodne z wymaganiami.

Zakłady żywienia zbiorowego – „zamknięte”

W rejestrze PPIS w Cieszynie znajdują się **385** obiekty tego typu, (392 w 2022r.) w tym **75** obiektów to domy wczasowe, 10 bloków żywienia w szpitalach (w 4 szpitalach prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym), 9 bloków żywienia w sanatoriach (w tym 3 obiekty prowadzą żywienie w systemie cateringowym) i 32 bloki żywienia w domach opieki społecznej (w 12 z nich żywienie prowadzone jest w systemie cateringowym).

Do tej grupy obiektów zaliczają się również bloki żywienia w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz żłobkach. Ponadto pod nadzorem znajdują się także stołówki prowadzące żywienie dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych i wakacji letnich.

W 2023 roku skontrolowano **258** zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego z **385** nadzorowanych. Przeprowadzono w nich **324** kontrole. W bieżącym roku we wszystkich zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego wydano **49** decyzji administracyjnych. Za nieprawidłowości natury porządkowej nałożono **7** mandatów karnych na sumę **1100 zł**.

Stan sanitarno-techniczny tej, bardzo licznej grupy obiektów, nie budził większych zastrzeżeń. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości, na bieżąco, bądź w terminach określonych w decyzji były usuwane.

Zakłady usług cateringowych: w rejestrze zakładów nadzorowanych przez PPIS w Cieszynie zewidencjonowano 8 zakładów usług cateringowych.

Analogicznie jak w latach ubiegłych nie zaobserwowano rażących uchybień podczas kontroli tej grupy obiektów.

Obiekty obrotu żywnością.

<https://jamp.com.pl/realizacja/lewiatan-sklep-spozywczy/>

Znaczną grupę nadzorowanych obiektów stanowią obiekty obrotu żywnością – sklepy (543 obiekty), kioski (66 obiektów), magazyny hurtowe (42 obiektów), obiekty ruchome i tymczasowe (179 obiektów), inne obiekty obrotu żywnością (196 obiektów) oraz apteki, punkty apteczne (73 obiekty).

W 2023r. pracownicy PSSE Cieszynie przeprowadzili w nich 681 kontroli sanitarnych, w tym 50 kontroli interwencyjnych, między innymi podejmowanych w ramach powiadomienia w systemie RASFF. Dla obiektów z tej grupy wydano 65 decyzji administracyjnych oraz nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 2000 zł, głównie za niespełnienie wymagań higienicznych, nie wdrażanie procedur systemu HACCP.

W miejscach obrotu żywności pobrano do badań 420 próbek w kierunku badań mikrobiologicznych, chemicznych (oznaczenie m.in. mikotoksyn, metali ciężkich, pestycydów, dodatków do żywności). Kwestionowano 10 próbek mięsa drobiowego, ze względu na obecność pałeczek Salmonella.

PPIS w Cieszynie w roku 2023 prowadził, również, nadzór nad żywnością oraz wyrobami do kontaktu z żywnością zgłaszanymi w ramach **Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF)**. W ramach funkcjonowania tego systemu w 2023r. otrzymano od Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego **12 powiadomień alarmowych**, oraz **40 powiadomień informacyjnych**.

Materiały do kontaktu z żywnością.

<https://fameks.eu/pl>

PPIS w Cieszynie sprawuje nadzór **nad produkcją, obrotem materiałami wyrobami do kontaktu z żywnością.** W rejestrze obiektów znajduje się **7** wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz **82** miejsca obrotu tymi materiałami i wyrobami.

W 2023r. zbadano ogółem **6** próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Badania przeprowadzono w kierunku migracji globalnej, migracji specyficznej oraz organoleptyki i znakowania.

Nie stwierdzono nieprawidłowości i nie kwestionowano tych wyrobów.

Przeprowadzono **9** kontroli w zakresie oceny materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami.

Kontrola graniczna

Od 1 stycznia 2023r. do 31 grudnia 2023r. wydano **67** **świadectw jakości zdrowotnej środków spożywczych, pochodzących z krajów trzecich.**

Ponadto wystawiono **230** świadectwa eksportowe dotyczące żywności. Przeprowadzono także **2** kontrole graniczne w związku z wydaniem zaświadczeń do celów eksportowych..

Łącznie wydano 5 zaświadczeń dot. eksportu środków spożywczych do krajów trzecich. Wrywkowo przeprowadzano kontrole bezpośrednie środków transportu, którymi przewożono importowane produkty.

W roku 2023 nie pobierano do badań laboratoryjnych prób w ramach granicznej kontroli sanitarnej.

Łącznie oceniono **1 348 858, 20kg** netto importowanych środków spożywczych oraz **1 533 936,463 kg** eksportowanych środków spożywczych. Wydano **219** decyzje płatnicze - rachunki na kwotę **26 935,00 zł**.

Najczęściej kontrolowanymi produktami spośród importowanych środków spożywczych były: kwaśny węglan sodu i rogaliki nadziewane kremem kakaowym.

Kontrole eksportowe dotyczyły różnego rodzaju herbat oraz w ramach uzgodnień z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Cieszynie takich produktów jak: spieniacze, zabielače oraz inne produkty na bazie mleka w proszku.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba wydanych świadectw importowych spadła o 25%. W 2022r. wydano 89 świadectw na towar importowany do kraju, a w 2023r. liczba ta spadła do 67 świadectw.

Ilość wystawionych świadectw eksportowych również spadła z 432 do 230, czyli o 47%. Nieznacznie wzrosła liczba wydawanych zaświadczeń do celów eksportowych z 4 do 5 w roku 2023.

Bezpieczeństwo wody

Woda przeznaczona do spożycia

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody inspekcja sanitarna wykonuje badania jakości wody oraz nadzoruje prawidłowość realizacji wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, lub podmioty działające na rynku spożywczym. Badania jakości wody prowadzone są w oparciu o wytyczne rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Cieszynie w 2023 r. nadzorował jakość wody pochodzącą z **34** wodociągów publicznych oraz **17** indywidualnych ujęć wody (z których woda dostarczana była do budynków użyteczności publicznej,

w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub przez podmioty działające na rynku spożywczym).

W ramach monitoringu jakości wody w 2023 roku pobrano łącznie **606 próbek wody**. Zakres prowadzonych badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizykochemiczne oraz organoleptyczne. W próbkach wody pobranych na terenie powiatu wykonano łącznie **około 14 426 oznaczeń dla około 171 parametrów** (w tym 8 mikrobiologicznych i około 163 fizykochemicznych oraz organoleptycznych).

Pod względem mikrobiologicznym kwestionowano **14** próbek wody pobranych w ramach nadzoru PPIS oraz **10** próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy obiektu. Mając na uwadze powyższe można stwierdzić, iż woda była **24** razy krótkotrwale niezdatna do spożycia ze względu na niespełnienie **wymagań mikrobiologicznych**, jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi.

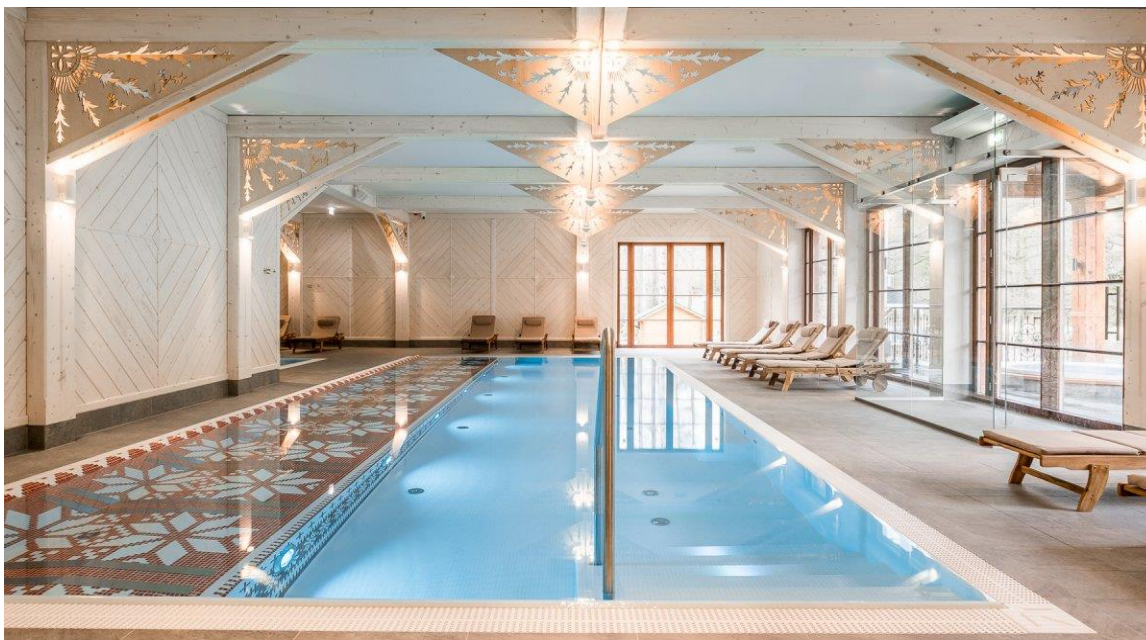
Badania parametrów chemicznych, fizykochemicznych oraz organoleptycznych w 2023 r. w większości nie wykazały takich przekroczeń, które mogłyby bezpośrednio zagrażać zdrowiu odbiorców. Najczęściej były to przekroczenia jednorazowe i krótkotrwale lub o niewielkim odchyleniu od normy. Ogółem w ciągu całego roku stwierdzono **przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych oraz organoleptycznych w 33 pobranych próbkach wody** (w 13 pobranych w ramach nadzoru PPIS i w 20 pobranych w ramach kontroli wewnętrznej).

PIS w Cieszynie w 2023 r. łącznie wydał **5 decyzji stwierdzających brak przydatności** wody do spożycia. Wszystkie decyzje nałożone przez PPIS w Cieszynie zostały wykonane przez podmioty, na które zostały nałożone, co potwierdzone zostało powtórными badaniami wody, z których otrzymano niekwestionowane wyniki.

W ciągu całego 2023 r. przedsiębiorcy wodociągowi zgłosili do PPIS w Cieszynie **44** awarie dotyczących urządzeń wodociągowych. Po ustąpieniu awarii przedsiębiorcy wodociągowi przeprowadzali badania wody, z których przedstawiali do PPIS wyniki potwierdzające właściwą jakość wody.

W ramach prowadzonego nadzoru nad materiałami i wyrobami mającymi kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia PPIS w Cieszynie w 2023 r. wydał **1** decyzję administracyjną (ocenę higieniczną) oraz przeprowadził **13** weryfikacji materiałów i wyrobów zastosowanych do dystrybucji wody.

Oceniając jakość wody do spożycia w ciągu całego 2023 roku, pochodzącą z 34 wodociągów publicznych oraz z 17 indywidualnych ujęć, PPIS w Cieszynie stwierdził, iż była ona przydatna do spożycia przez ludzi.

<https://arieswisla.pl/galeria?galleryid=162056>

W rejestrze PPIS w Cieszynie na koniec 2023 roku zewidencjonowanych było **26 pływalni**, w tym **17 krytych**, **3 odkryte** oraz **6 mieszanych** (kryto-odkrytych). Próbki wody |do badań pobierano ze wszystkich ww. obiektów.

W roku 2023 do badań laboratoryjnych pobrano wodę z **26 pływalni**, zarówno z krytych, mieszanych, jak i odkrytych. Łącznie pobrano **2829 próbek**:

- 1981 próbek z 93 niecek;
- 781 próbek z 69 systemów cyrkulacji;
- 67 próbek z 36 natrysków zlokalizowanych na terenie pływalni.

Zakres badań odpowiadał wytycznym zamieszczonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1230). Dokonywano oznaczeń parametrów mikrobiologicznych, takich jak: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h w 1 ml wody oraz *Legionella* sp. (w nieckach basenowych wyposażonych w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny oraz w nieckach, gdy temperatura wody wynosi $\geq 30^{\circ}\text{C}$)

oraz parametrów fizykochemicznych: mętność, chloroform, Σ THM (suma trihalometanów), azotany, utlenialność, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, odczyn pH oraz temperatura.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Cieszynie w I kwartale 2023 r. wydał **27 zbiorczych rocznych ocen wody na pływalniach**. Oceny zostały wydane na podstawie analizy: parametrów jakości wody na pływalni, ocenionych na podstawie wymagań, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015, wyników badań wody na pływalni wykonanych przez zarządzającego pływalnią, zgodnie z zatwierdzonym przez PPIS w Cieszynie harmonogramem kontroli wewnętrznej, a także wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie.

Na podstawie zbiorczych rocznych ocen PPIS w Cieszynie stwierdził, iż woda dla 26 pływalni odpowiadała wymaganiom (w tym 15 z nieprawidłowościami) rozporządzenia Ministra Zdrowia. Dla 1 pływalni PPIS w Cieszynie wydał zbiorczą roczną ocenę, stwierdzającą, iż jakość wody nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia, o którym mowa powyżej.

W 2023 r. pod względem **mikrobiologicznym kwestionowano łącznie 70 próbek wody: 24** pobranych z niecek basenowych, **41** pobranych z systemu cyrkulacji, **5** pobranych z natrysku. Próbkę kwestionowano w zakresie takich parametrów, jak: ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h w 1 ml wody, liczba bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, liczba bakterii *Escherichia coli* oraz liczba bakterii *Legionella* sp.

Pod względem **fizykochemicznym kwestionowano łącznie 1364 próbek wody: 1128** pobranych z niecek basenowych, **236** pobrane z systemu cyrkulacji. Próbkę kwestionowano w zakresie takich parametrów, jak: chlor związany, chlor wolny, potencjał redox, utlenialność, chloroform, mętność, odczyn pH, azotany oraz Σ THM.

Z powodu kwestionowanej jakości wody na pływalniach PPIS w Cieszynie w 2023 r. wydał 4 decyzje administracyjne.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

W 2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie nie wpłynął żaden wniosek od podmiotu wyrażającego chęć utworzenia na terenie powiatu cieszyńskiego kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli.

Bezpieczeństwo sanitarne w zakresie higieny komunalnej

Zakłady lecznicze

W 2023 r. na terenie powiatu cieszyńskiego opieka zdrowotna prowadzona była przez **133** podmioty lecznicze oraz **171** indywidualnych praktyk zawodowych. Działalność prowadzona była w **zakładach stacjonarnych (szpitale, sanatoria, zakłady opiekuńczo-lecznicze) i ambulatoryjnych (przychodnie, poradnie, zakłady rehabilitacyjne, opieka pielęgniarska długoterminowa domowa, laboratoria)**. W 2023 r. jeden z zakładów będący szpitalem na terenie gminy Brenna wszedł w struktury innego szpitala zlokalizowanego na terenie miasta Ustroń.

W omawianym okresie skontrolowano **48** podmiotów leczniczych – przeprowadzając w nich łącznie **58 kontroli** (szpitale, sanatoria, przychodnie i ośrodki zdrowia) oraz **2** praktyki zawodowe. W ramach kontroli szczególny nacisk kładziono na wdrożone procedury postępowania z odpadami medycznymi oraz stan higieniczno-sanitarny obiektów. Postępowanie z odpadami medycznymi, poza 2 zakładami w ocenie uznano za prawidłowe - prowadzono selektywną zbiórkę odpadów medycznych, z prawidłowym podziałem na odpady medyczne zakaźne, niebezpieczne, inne niż niebezpieczne.

Na 1 szpital (był to oddział zamiejscowy szpitala) wydano zalecenia dotyczące podpisania umowy ze specjalistyczną firmą odbierającą odpady medyczne. Na 1 uzdrowski zakład przyrodolecznicy wydano zalecenia dotyczące właściwej klasyfikacji odpadów. Ponadto ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie gospodarki odpadami medycznymi wydano 2 nakazowe decyzje administracyjne dla dwóch zakładów ambulatoryjnych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi stanu higieniczno – sanitarnego stwierdzonymi w 1 ze szpitali wydano 1 decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (nieprawidłowości dotyczyły brudnych ścian i sufitów w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przy pokojach, skorodowanych przewodnic

drzwi przesuwnych przy natryskach oraz zniszczonych ościeżnic przy drzwiach wejściowych do pokoi).

W ramach zgłoszonych 6 interwencji przeprowadzono 6 kontroli w 5 obiektach. W 2 obiektach zarzuty potwierdziły się częściowo. Interwencje dotyczyły brudno utrzymanych pomieszczeń, niskiej temperatury w pokoju, brudnych materacy, pościeli, wykładzin wody w szatniach przy pływalni.

W czasie przeprowadzanych kontroli nie stwierdzano braków sprzętu jednorazowego użytku, środków dezynfekcyjnych i czystościowych, we wszystkich zakładach przestrzegano reżim sanitarny.

We wszystkich zakładach stacjonarnych postępowanie z bielizną szpitalną było prawidłowe. Zakłady miały wydzielone magazyny bielizny czystej i brudnej, bielizna szpitalna była prana w pralniach zewnętrznych z barierą higieniczną.

W zakłady ambulatoryjnych używane były tylko podkłady jednorazowe.

Postępowanie z odpadami komunalnymi – nie stwierdzono zaniedbań, odpady odbierane były systematycznie na podstawie podpisanych umów lub złożonych deklaracji odpowiednio do gmin.

W ramach profilaktyki zachorowań na legionellozę, do badań laboratoryjnych w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* pobrano w zakładach prowadzących działalność leczniczą **121** próbek ciepłej wody użytkowej. Kwestionowano **10 próbek** w **6** zakładach. Próbkę kwestionowano ze względu na stwierdzoną ponadnormatywną ilość bakterii *Legionella sp.* Wysokie skażenie stwierdzono w jednym z nadzorowanych szpitali, badanie powtórne potwierdziło nadal utrzymujące się skażenie. Ogółem wydano dwie nakazowe decyzje administracyjne na ten zakład. Ostatecznie uznano decyzje za wykonane – na podstawie otrzymanych wyników badań. Ponadto średnie skażenie ciepłej wody użytkowej stwierdzono w 5 zakładach (4 szpitalach i 1 zakładzie opiekuńczo-leczniczym). W tej grupie obiektów wydano dwie decyzje administracyjne. Ponowne pobory wody, po przeprowadzonych działaniach naprawczych wykazały, że woda spełniała wymagania określone dla ciepłej wody użytkowej.

Obiekty użyteczności publicznej

W ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną kontrolowany jest stan higieniczno - sanitarny różnorodnych obiektów użyteczności publicznej, z których korzystają mieszkańcy powiatu, a także kuracjusze i turyści czasowo w nim

przebywający. W 2023 r. nadzorowano **1462** takie obiekty, wśród nich podmioty lecznicze, gabinety lekarskie i pielęgniarskie, hotele i inne obiekty noclegowe, domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę, zakłady usługowe (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, pralnie, zakłady pogrzebowe), pływalnie i baseny (sezonowe, kryte oraz parki wodne), szatale publiczne, obiekty rekreacyjne oraz wiele innych.

Na terenie powiatu znajduje się **11 domów pomocy społecznej i 11 placówek zapewniających całodobową opiekę** (dla osób w podeszłym wieku, przewlekle chorych). Z omawianej grupy obiektów skontrolowano łącznie **13**. W dwóch domach pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego stanu technicznego, wydano ogółem 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości. W jednej z placówek zapewniającej całodobową opiekę stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno - sanitarny; wszczęto postępowanie administracyjne przed wydaniem decyzji.

Pozostałe skontrolowane obiekty oceniono pod względem higieniczno sanitarnym jako dobre.

Obiekty hotelarskie oraz inne świadczące usługi hotelarskie to obiekty w przeważającej większości prowadzące całoroczną działalność, dlatego też znajdujące się pod szczególnym nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. W rejestrze PPIS znajduje się **208** tych obiektów, skontrolowano **36**, przeprowadzając łącznie **40** kontroli sanitarnych. W **3** obiektach świadczących usługi hotelarskie stwierdzono niewłaściwy stan techniczny. Wydano **3** decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Nadzorowano także **71 obiektów rekreacyjnych**, do których wliczono m.in.: parki, amfiteatry, kina, teatr, ośrodki kultury, place zabaw dla dzieci, stadiony, korty tenisowe, baseny, pijalnię. W 2023 r. skontrolowano **16 obiektów**, których stan sanitarno- higieniczny, za wyjątkiem jednego z obiektów, nie budził zastrzeżeń. W jednym z kontrolowanych amfiteatrów stwierdzono zły stan techniczny, wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję nakazową z terminem wykonania obowiązków przypadającym na 2024 r. Amfiteatr ten przewidziano do ogólnego remontu.

W 2023 r. w ramach prowadzonego nadzoru kontrolowano również zakłady usługowe. Skontrolowano **38 z 326** ujętych w rejestrze PPIS **zakładów usługowych**:

w tym 20 zakładów fryzjerskich, 8 kosmetycznych, 1 odnowy biologicznej, 1 tatuażu, 4, w których świadczone są więcej niż jedna z ww. usług, oraz 4 pralnie. W kontrolowanych obiektach usługowych nie stwierdzono nieprawidłowości, mandatów karnych nie nałożono. Obiekty oceniono jako dobre pod względem higieniczno – sanitarnym.

Ustępy publiczne oraz toalety ogólnodostępne - w ewidencji w 2023 r. znajdowało się **20** ustępów publicznych (w tym 5 stałych i 5 tymczasowych typu TOI - TOI) oraz **9** toalet ogólnodostępnych tj. zlokalizowanych w budynkach użyteczności publicznej. Łącznie skontrolowano 12 obiektów - w tym 6 stałych, wszystkie tymczasowe oraz 1 ogólnodostępny. W 1 ustępie publicznym stałym zlokalizowanym w budynku amfiteatru stwierdzono niewłaściwy stan techniczny, wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Pozostałe obiekty tej grupy utrzymane były w bieżącej czystości i w dobrym stanie technicznym. Dostępne były środki higieny i dezynfekcyjne. Ustępy typu TOI - TOI serwisowane są 2 razy w tygodniu i dodatkowo każdorazowo w razie potrzeby.

PPIS w Cieszynie nadzoruje również **inne obiekty użyteczności publicznej**, w tym m.in.: apteki, noclegownie, inne jednostki pomocy społecznej, targowiska, parkingi, stacje paliw, cmentarze, zakłady i domy przedpogrzebowe, galerie, dworce i przystanki komunikacyjne oraz zakład karny. Ogółem w ewidencji PPIS znajdują się **226** tego typu obiektów, w których przeprowadzono łącznie **18** kontroli. W 1 z zakładów pogrzebowych oraz w 1 z domów przedpogrzebowych stwierdzono nieprawidłowości. Wydano dwie decyzję nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Jedną z uwagi na zakończenie prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności w zakresie wydanej decyzji wygaszono. Pozostałe skontrolowane obiekty pod względem higieniczno – sanitarnym oraz technicznym oceniono jako dobre.

Stan sanitarny zakładów pracy

Oceniając bezpieczeństwo sanitarne w powiecie nie można pominąć zagadnień dotyczących środowiska pracy, w tym:

- warunków zdrowotnych,
- przestrzegania przez producentów, dystrybutorów i stosujących chemikalia wymogów określonych przepisami prawa,
- postępowań w sprawach chorób zawodowych.

PPIS w Cieszynie obejmuje swoim nadzorem **637** zakładów pracy, w których zatrudnionych jest ok. **22 tys.** pracowników. Większość zakładów pracy będących w ewidencji PSSE w Cieszynie stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające do 50 pracowników - głównie prywatni przedsiębiorcy prowadzący własną działalność gospodarczą o zasięgu lokalnym.

W powiecie cieszyńskim niezmiennie przeważają zakłady należące do sektora gospodarki - „przetwórstwo przemysłowe”, zatrudniające największą liczbę pracowników. Znaczącą grupę, stanowią również zakłady należące do sekcji „handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, w tym motocykli”, a także „budownictwa”.

W 2023 r. przeprowadzono łącznie **32** kontrole obejmujące różne obszary nadzorowane przez Sekcję Higieny Pracy. W szczególności oceniano warunki zdrowotne w środowisku pracy, w tym narażenie pracowników m.in. na czynniki chemiczne związane ze stosowaniem substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie, występujące w środowisku pracy substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym oraz szkodliwe czynniki biologiczne. Przeprowadzono również kontrole w zakresie prawidłowego wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych, produktów biobójczych oraz mieszanin chemicznych.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie m.in.:

- złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, w tym np. niewłaściwego stanu ścian, podłóg, braku odpowiedniej wentylacji,
- stosowania substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie,
- narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne, w tym m.in. braku uwzględnienia w dokumentacji oceny ryzyka zawodowego wszystkich wymogów dotyczących narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne, braku zapewnienia odpowiednich warunków do spożywania posiłków i napojów przez pracowników w wydzielonym pomieszczeniu, braku zapewnienia właściwych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- występowania w środowisku pracy substancji, mieszanin, czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym, w tym braku podania właściwej liczby oraz danych pracowników w rejestrze prac i rejestrze pracowników narażonych na działanie procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym.

Wobec stwierdzanych podczas kontroli nieprawidłowości wydano **5** decyzji administracyjnych zawierających **20** nakazów.

W warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych pracuje **1248** osób, w tym niezmiennie od wielu lat większość w narażeniu na hałas.

W 2023 r. wydano **2 decyzje** o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz **3 decyzje** o braku podstaw do jej stwierdzenia. Ponadto przeprowadzono **44** postępowania, w tym dochodzenia wymagające oceny narażenia zawodowego lub przesłuchania strony pod kątem czynników szkodliwych mogących przyczynić się do powstania choroby zawodowej.

W zakresie profilaktyki przeciwdziałania zagrożeniom dotyczącym środków zastępczych podjęto następujące działania:

- wyeksponowano materiały edukacyjno-informacyjne pt. ”Dopalacze -Wypalacze-Groźne narkotyki” oraz „Nowe narkotyki. Nowe zagrożenia” w siedzibie PSSE w Cieszynie;
- w ramach akcji „Bezpieczne ferie” w dwóch ośrodkach wczasowych na terenie powiatu przeprowadzono prelekcje wraz z prezentacjami filmów edukacyjnych o tematyce uzależnień, w tym zagrożeń spowodowanych substancjami psychoaktywnymi;
- zamieszczono informacje na portalach społecznościowych Facebook oraz Twitter PSSE w Cieszynie pt. „Ferie zimowe z Sanepidem – bez używek” oraz „Nowe narkotyki. Nowe zagrożenia”, jak również dotyczące „Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Narkomanii”;
- rozpropagowano akcję informacyjno-edukacyjną „Nowe narkotyki. Nowe zagrożenia” w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych oraz przekazano materiały edukacyjne dotyczące ww. akcji;
- w ramach akcji informacyjno-edukacyjnej „Nowe narkotyki. Nowe zagrożenia”, w celu zapewnienia efektywnej współpracy instytucji z terenu powiatu cieszyńskiego na rzecz profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych, zawarto porozumienie koalicyjne pomiędzy PPIS w Cieszynie, Komendantem Straży Miejskiej w Cieszynie, Komendantem Straży Miejskiej w Skoczowie oraz przedstawicielem Komendanta Powiatowego Straży Miejskiej w Cieszynie;

- rozdystrybuowano w szkołach podstawowych materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące uzależnień od środków psychoaktywnych (plakaty i ulotki);
- w ramach wydarzenia pn. „Piknik Integracyjny – Światowy Dzień Uchodźcy” zorganizowanego przez Wojewodę Śląskiego, Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach oraz Gminę Skoczów pracownicy PSSE w Cieszynie przygotowali Punkt Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień;
- w ramach akcji „Nowe narkotyki. Nowe zagrożenia” pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej wspólnie ze Strażą Miejską w Skoczowie wzięli udział w Pikniku Rodzinnym „Skoczów naturalnie” zorganizowanym w Kiczycach. Piknik poza swoim rodzinnym i rekreacyjnym charakterem spełniał dodatkowo funkcję edukacyjną, m.in. przygotowano stanowiska informacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym tzw. „dopalaczy”;
- w ramach akcji „Nowe narkotyki. Nowe zagrożenia” pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej odwiedzili młodzież przebywającą na wypoczynku letnim w Wiśle. W trakcie spotkania rozmawiano m.in. o szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych, w tym tzw. „dopalaczy”;
- w ramach akcji „Bezpieczne wakacje” pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej spotkali się z młodzieżą przebywającą na wypoczynku letnim w Ustroniu. Podczas prelekcji m.in. omówiono profilaktykę uzależnień od środków psychotropowych oraz wpływ środków odurzających na zdrowie własne i bezpieczeństwo innych;
- do dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych powiatu cieszyńskiego wystosowano pisma dotyczące realizacji programów profilaktyki uzależnień od środków odurzających;
- w dniu 14 listopada 2023 r. w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Cieszynie odbyła się akcja profilaktyczno-edukacyjna pt. „CUDOWNY SENIOR-PATRZ SERCEM”. Organizatorem przedsięwzięcia był Cieszyński Uniwersytet Trzeciego Wieku we współpracy między innymi z Starostwem Powiatowym, Fundacją Zdrowia Śląska Cieszyńskiego, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Cieszynie i Narodowym Funduszem Zdrowia. Akcja miała charakter konsultacji ze specjalistami medycznymi. Seniorzy wykazywali duże zainteresowanie skutkami zdrowotnymi spowodowanymi środkami psychotropowymi. Przymierzali narko i alkohol;

- w zakresie realizacji programu „Smak życia czyli debata o dopalaczach” zorganizowano szkolenie dedykowane dyrektorom szkół podstawowych. Omówiono metodykę, materiały oraz sprawozdawczość;

- w dniu 7 grudnia 2023 r. w Miejskim Domu Kultury „Prażakówka” w Ustroniu odbyła się akcja profilaktyczno-edukacyjna dla seniorów. Organizatorem przedsięwzięcia była Fundacja „Z sercem dla pacjenta” we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Cieszynie i Narodowym Funduszem Zdrowia. Seniorzy wykazywali duże zainteresowanie skutkami zdrowotnymi spowodowanymi środkami psychotropowymi. Przymierzali narko i alkohol.

Nadzór nad kosmetykami

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach ochrony zdrowia publicznego należy także nadzór nad bezpieczeństwem **produktów kosmetycznych** oraz nad zakładami produkującymi, konfekcjonującymi i wprowadzającymi je do obrotu.

<https://strefaurody.pl/Tanie-kosmetyki-do-makijazu-ktore-musisz-przetestowac-blog-pol-1646654504.html>

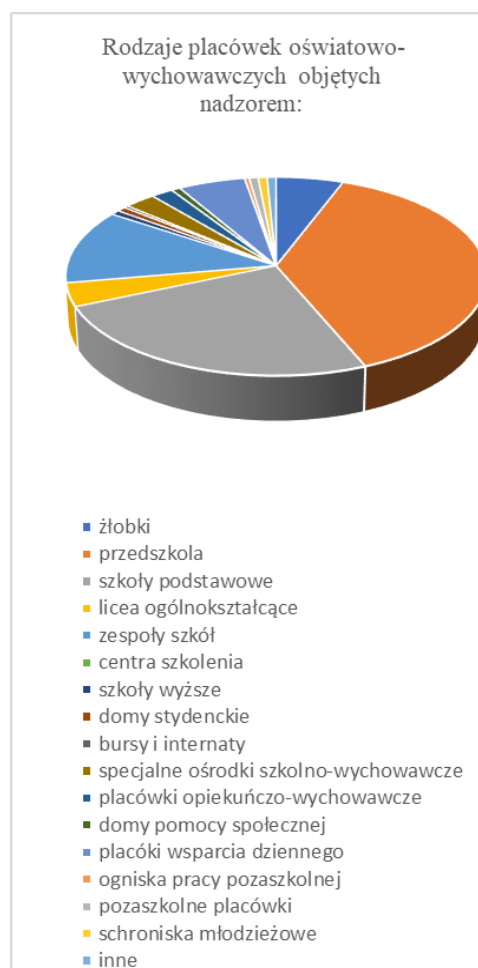
W rejestrze PPIS znajduje się **8** zakładów produkujących i konfekcjonujących kosmetyki oraz **21** obiektów obrotu kosmetykami. W 2022r. przeprowadzono **7 kontroli sanitarnych** w zakresie realizacji przepisów prawnych wprowadzania do obrotu kosmetyków. Do badań laboratoryjnych pobrano **5** próbek. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że w badanym zakresie pobrane próbki odpowiadały wymaganiom określonym w przepisach.

Bezpieczeństwo Dzieci i Młodzieży

Na terenie powiatu cieszyńskiego ewidencją objęto **213** zakładów nauczania i wychowania. Zgodnie z bazą MEN w powiecie cieszyńskim zorganizowanych było **510** **turnusów** wypoczynku dzieci i młodzieży.

Przeprowadzono **281 kontroli** sanitarnych w 129 placówkach stałych oraz 99 sezonowych. Przedmiotem czynności kontrolnych w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku była ocena warunków sanitarno-technicznych obiektów oraz terenów rekreacyjnych, a w szczególności:

- infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach,
- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii,
- dożywiania dzieci i młodzieży,
- placów zabaw,
- zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania w szkole części podręczników i pomocy dydaktycznych,
- przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami,
- warunków wypoczynku dzieci i młodzieży.

Stan sanitarny i techniczny żłobków

Objętych nadzorem w roku 2023 było łącznie 16 żłobków i klubów dziecięcych .

W 2023 r. powstała jedna placówka dwie placówki zawiesiły działalność. Kontrolą objęto 4 placówki, w których opiekę znalazło 162 dzieci. Stan techniczny budynków nie budzi zastrzeżeń. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-technicznych, a warunki do utrzymania higieny uznano za prawidłowe. Wszystkie skontrolowane placówki zapewniły w pomieszczeniach sanitarnych dostęp do ciepłej i zimnej bieżącej wody, mydła w płynie, oraz innych środków higieny. Pracownicy zostali zaopatrzeni w środki do dezynfekcji rąk i powierzchni.

Stan sanitarno-techniczny placówek wychowania przedszkolnego

W roku 2023 objęto ewidencją **80** samodzielnych placówek opieki przedszkolnej (jedna placówka została zlikwidowana oraz **19** funkcjonujących w zespołach).

W trakcie prowadzenia nadzoru sanitarnego w 2023 roku skontrolowano **48 placówek funkcjonujących samodzielnie oraz 9 funkcjonujących w zespołach.**

W skontrolowanych placówkach opiekę otrzymało **2976** dzieci

Szczególną uwagę w placówkach kontrolowanych zwracano uwagę na:

- warunki higieniczno- sanitarne,
- stan higieniczno- techniczny pomieszczeń sanitarnych,
- stan techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia,
- dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- dostępność do środków higieny,
- mikroklimat w pomieszczeniach zamkniętych.

W **11 placówkach** stwierdzono nieprawidłowości jak: niedostosowane do wymagań ergonomii stanowiska pracy dziecka; zabezpieczenia piaskownic przed dostępem zwierząt; zapewnienia osłon grzejników zapewniających ochronę dzieci przed kontaktem z elementem grzejnym, nieczynne punkty świetlne (całe oprawy lub pojedyncze świetlówki). Po wszczętym postępowaniu administracyjnym zarządzający placówkami, podjęli działania w celu wyeliminowania nieprawidłowości, co w części potwierdziły kontrole sprawdzające.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono analizy prawidłowości usadowienia przedszkolaków zgodnie z zasadami ergonomii w 9 wybranych placówkach. Oceniono warunki antropometryczne w **27 oddziałach**, zmierzono **490 stanowiska**. Nieprawidłowości odnotowano w 2 oddziałach, gdzie był 12 dzieci korzystało z niedostosowanych stolików i krzeseł.

Stan sanitarno-techniczny szkół

W 2023 roku na ogólną liczbę **105** szkół wszystkich typów w powiecie cieszyńskim skontrolowano **76 (72,5%)**. W placówkach tych opieką oraz nauką objętych było **15465 dzieci** i młodzieży. Złego stanu sanitarnego oraz technicznego pomieszczeń i budynków, w trakcie kontroli nie stwierdzono. W 2 placówkach odnotowano w części pomieszczeń sanitarnych brak ciepłej wody przy umywalkach dzieci. W wyniku postępowania administracyjnego nieprawidłowości zostały wyeliminowane.

W **26 placówkach** wydano decyzje administracyjne, które swoim zakresem obejmowały zapewnienie prawidłowych, ergonomicznych stanowisk pracy ucznia oraz konieczność przeprowadzenia drobnych remontów w budynkach, zapewnienia ciepłej bieżącej wody przy umywalkach, zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania przed kontaktem dzieci z elementem grzejnym. Stan techniczny utrzymywał się w skontrolowanych placówkach na poziomie lat poprzednich i jest sukcesywnie poprawiany.

Ergonomia w szkole

W roku sprawozdawczym przeprowadzono analizy prawidłowości usadowienia uczniów zgodnie z zasadami ergonomii w **22 placówkach**. Oceniono warunki antropometryczne w **90 oddziałach**, zmierzono **1334 stanowisk**. **Nieprawidłowości stwierdzono w przypadku 247 stanowisk pracy ucznia tj. 18,5% uczniów korzystało z niedostosowanych stolików i krzeseł.**

Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W 2023 roku przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 22 oddziałach w 5 placówkach szkolnych, w których badaniom poddano 431 uczniów.

Zgodnie z arkuszem badań w tym zakresie stwierdzono, że:

- waga tornistra szkolnego do **10 % masy ciała** ucznia wyniosła u **198 uczniów (45,9%)**,
- w zakresie **10-15% masy ciała** ucznia wyniosła u **159 uczniów (36,9%)**
- w zakresie większym niż **15% masy ciała** ucznia wyniosła u **74 uczniów (17,2%)**.

W trakcie prowadzenia pomiarów prowadzono działania edukacyjne dla uczniów omawiając wpływ zbyt ciężkiego tornistra na układ kostny ucznia.

W wyniku stwierdzonych uchybień w powyższym zakresie dyrektorów placówek zobowiązano do wdrożenia działań naprawczych, w tym przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

<https://drabinki-gimnastyczne.pl>

W 61 skontrolowanych placówkach oświatowych (łącznie ze szkołami wyższymi) stwierdzono, że:

- 17 szkół posiadało szkolny zespół sportowy z boiskiem,
- 9 szkół posiadało szkolny zespół sportowy bez boiska.

Ponadto w skontrolowanych placówkach stwierdzono, iż:

- 1 szkół posiadało wyłącznie salę gimnastyczną,
- 6 szkół posiadało wyłącznie zastępczą/rekreacyjną,
- 1 szkół posiadało wyłącznie boisko sportowe,
- 13 szkoły posiadały salę gimnastyczną z boiskiem,
- 8 szkół posiadało salę rekreacyjną/zastępczą z boiskiem,
- 5 placówki nie posiadały infrastruktury do zajęć wychowania fizycznego.

Mimo iż warunki do utrzymania higieny osobistej z roku na rok są coraz lepsze, dzieci i młodzież szkolna nadal nie korzystają z nich systematycznie.

Podczas sprawowanego nadzoru sanitarnego stwierdzono, iż w 26 placówkach natryski były czynne, do dyspozycji uczniów, nie odnotowano sytuacji, w których urządzenia natryskowe były nieczynne. Sukcesywnie na terenie powiatu zwiększa się baza sportowa w szkołach. W roku sprawozdawczym oddano do użytku 1 halę sportową.

Szkoły, które nie posiadają wystarczającej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, organizują zajęcia w obiektach sportowych poza placówką, takich jak hala sportowa, basen czy boiska sportowe miejscowych klubów sportowych.

Z hali sportowej poza placówką skorzystały 4 szkoły, z sali gimnastycznej 2, z basenu 12 szkół, a z siłowni lub klubu fitness 2 szkoły, z boisk sportowych/stadionów skorzystało 3 szkoły.

Spośród 61 skontrolowanych szkół stwierdzono, że w 1 z nich, niezależnie od posiadanej infrastruktury sportowej, zajęcia wychowania fizycznego prowadzono na korytarzach.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Na 129 skontrolowanych szkół, w 7, tj. 5,4% z nich nie zapewniło właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej natomiast w 122 szkołach, tj. 94,6% zapewniono

odpowiednie warunki, tzn. był dostęp do bieżącej ciepłej wody przy umywalkach, mydła w płynie w dozownikach, elektrycznych suszarek do suszenia rąk bądź papierowych ręczników, papieru toaletowego w kabinach ustępowych lub w ich obrębie. Niewłaściwy stan techniczny oraz zaniedbania czystości i porządku nie stwierdzono w kontrolowanych placówkach szkolnych. Niezachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych stwierdzono w 10 placówkach szkolnych, natomiast brak bieżącej ciepłej wody przy umywalkach stwierdzono w 2 placówkach.

Na stwierdzone podczas kontroli uchybienia ogółem wydano 6 decyzji administracyjnych oraz 2 zalecenia pokontrolne, mandatów karnych nie nałożono.

Zapewnienie uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych

W roku sprawozdawczym w powiecie cieszyńskim zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu dotyczącym zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, skontrolowano w tym zakresie 58 szkół, w których stwierdzono, że 57 z nich (98,3%) zapewniło uczniom warunki w tym zakresie.

Opieka medyczna w szkołach

W 2023 roku skontrolowano w tym zakresie 62 placówki szkolne, z czego 35 posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej. Gabinet wyłącznie do swojej dyspozycji (jednej szkoły) miało 28 placówek, natomiast 7 korzystało z gabinetów wspólnie z inną

placówką w tym samym obiekcie. W 2 przypadkach gabinety nie posiadały dostępu do bieżącej ciepłej wody (dostęp do wody w bezpośrednim sąsiedztwie pomieszczenia). W pomieszczeniach gabinetów nie stwierdzono złego stanu sanitarno-technicznego. Placówki nie posiadały gabinetów do świadczenia opieki stomatologicznej, natomiast poza terenem szkoły opiekę stomatologiczną zapewnioną w 4 przypadkach.. W dalszym pogłębia się problem braku opieki medycznej dla uczniów w szkołach z powodu trudności w pozyskaniu pielęgniarki.

Mikroklimat, zagęszczenie klas

Duży wpływ na samopoczucie uczniów oraz komfort pobytu w placówce mają warunki w jakich nauka się odbywa. Podczas kontroli zwracano uwagę na warunki mikroklimatyczne w pomieszczeniach dydaktycznych. Brak przepisów prawa w tym oświatowego, które regulują wielkość sal lekcyjnych lub ustalają minimalną powierzchnię sali dydaktycznej, jaka powinna przypadać na jednego ucznia. Wyznaczona rozporządzeniem w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli maksymalna dopuszczalna liczba uczniów w oddziałach klas I-III szkoły podstawowej nie została uzależniona od powierzchni pomieszczeń, jakimi dysponuje szkoła.

Zauważalnym problemem jest trudność w prawidłowym ułożeniu planu zajęć lekcyjnych szkołach, szczególnie tych z mniejszą liczbą oddziałów. Jest on spowodowany brakiem nauczycieli specjalistów np. z chemii, matematyki czy fizyki. Nauczyciele ci realizują zajęcia w kilku szkołach, więc ich obecność w danej placówce jest warunkowana dojazdem oraz czasem realizacji zajęć w poszczególnych szkołach.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

Prawidłowe żywienie w dzieciństwie i młodości jest warunkiem: prawidłowego i harmonijnego wzrastania i dojrzewania, dobrego zdrowia, sprawności fizycznej i zdolności do nauki, ochrony przed niedoborami pokarmowymi oraz zmniejszenia ryzyka przedwczesnego rozwoju otyłości, miażdżycy i innych chorób powstających na tle nieprawidłowego żywienia. W minionym roku sprawozdawczym 62 szkoły skontrolowano w tym zakresie. Wydawanie ciepłych posiłków przygotowywanych na miejscu prowadzone było w 45 placówkach, natomiast 10 szkół korzystało z posiłków dostarczanych w formie. Cateringu. W pozostałych 7 przypadkach obiady zapewnione

były poza szkołą. Z obiadów (pełnych i jednodaniowych) łącznie skorzystało **4585** uczniów. W trakcie kontroli ustalono, że 12 szkół oferowało swoim uczniom możliwość wypicia ciepłego napoju (mleka, herbaty). Ustalono jednocześnie, że w 11 szkołach, funkcjonowały sklepiki szkolne. Asortyment w sklepiku spełniał obowiązujące wymagania wynikające z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w 12 placówkach, funkcjonowały automaty i nie stwierdzono w nich żywności niespełniającej wymagań ww. rozporządzenia.

Nadzór nad innymi placówkami

Kontrolami sanitarnymi poza żłobkami, przedszkolami i szkołami objęte są także placówki: z pobytem stałym i czasowym, wsparcia dziennego, wychowania pozaszkolnego oraz rekreacyjne. Objętych nadzorem jest 28 takich jednostek, z czego 11 skontrolowano.

W powyższych placówkach nie stwierdzono żadnych uchybień techniczno-sanitarnych. Wychowankom i uczestnikom zajęć zapewniono pełen dostęp do węzłów sanitarnych oraz środki higieny osobistej. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek jest prawidłowy.

Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży

<https://mcdn.edu.pl/bezpieczny-wypoczynek->

W roku 2023 do bazy Ministerstwa Edukacji Narodowej zostało zgłoszonych 510 turnusów, w tym 340 turnusów dotyczących wypoczynku letniego (wypoczywających 12591) i 170 turnusów podczas wypoczynku zimowego (5890 wypoczywających). W trakcie trwającego wypoczynku letniego, skontrolowano 82 turnusy, na których przebywało 2781 uczestników, W trakcie kontroli stwierdzono, iż w 5 przypadkach nie zapewniono właściwych warunków sanitarno-higienicznych. Interwencji nie odnotowano. Podczas trwającego wypoczynku zimowego skontrolowano 58 turnusów, w trakcie których z wypoczynku skorzystało 1477 uczestników, w 1 z nich nie

zapewniono właściwych warunków sanitarno-higienicznych, interwencji nie odnotowano.

W roku 2023 nie wydano decyzji o zamknięciu całości lub części obiektu, w którym odbywał się wypoczynek dzieci i młodzieży.

Wypoczynek w miejscu zamieszkania wzorem lat ubiegłych zorganizowany był w formie wycieczek, warsztatów, zajęć plastycznych oraz zajęć sportowych.

Nadzór nad wypoczynkiem jak co roku został wzbogacony działaniami edukacyjno-informacyjnymi przy współpracy Sekcji Oświaty Zdrowotnej na temat bezpiecznych ferii i wakacji oraz negatywnych skutków stosowania substancji psychoaktywnych. Materiały przekazywano w formie elektronicznej i papierowej (ulotki i plakaty).

Poza formą wyjazdową organizowano również wypoczynek w miejscu zamieszkania, który był prowadzony przez placówki oświatowe lub placówki wsparcia dziennego. Dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia w formie gier, zabaw, wyjścia na basen i wycieczek wyjazdowych poza miasto.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zadania w zakresie planowania przestrzennego realizowane były w oparciu o ustawę z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (jednolity tekst Dz.U. z 2020 r. poz. 283).

Uzgodnień dokonywano na podstawie dokumentów planistycznych (projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko) przygotowanych przez jednostki samorządowe.

Uwzględniając ww. prognozy wydano 14 opinii dotyczące uzgodnienia **projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** oraz 1 opinię dla projektu **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania (Gmina Istebna)**. Przekształcenia jednostek planistycznych dotyczyły utrwalenia funkcji planistycznej

w zakresie terenów rekreacyjno-sportowych oraz obsługi komunikacyjnej. Opiniowane projekty dotyczyły obszarów stanowiących wycinek gmin (pojedyncze jednostki strukturalne oraz niewielkie obszary planu np. ulice, stoki narciarskie).

Przedłożone do zaopiniowania ustalenia nowych kierunków zagospodarowania obszaru w miejscowości Drogomyśl uzgodniono negatywnie ze względu na zaproponowane rozwiązania, dopuszczające bezpośrednie sąsiedztwo terenów o funkcji produkcyjnej i mieszkalno-usługowej (zabudowa mieszana – zagrodowa i jednorodzinnej).

Kierunki przekształceń terenów w poszczególnych gminach

Lp.	Gmina	Przeznaczenie terenu istniejące	Przeznaczenie terenu projektowane
1.	Istebna	Tereny usługowe oraz rolne. Terenu upraw i zadrzewień.	Tereny leśne i rolne. Tereny mieszkaniowe, produkcyjne, usługowe.
2.	Chybie	Tereny pól irygacyjnych.	tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy mieszkalno-usługowej.
3.	Skoczów	Tereny pól uprawnych, zabudowy, tereny zielone.	Tereny mieszkalne, działalności gospodarczej, produkcyjnej, składowej, magazynowej, usługowej.
4.	Cieszyn	Terenu niezagospodarowane, rolne.	Zabudowa usługowa i usługowo-mieszkalna.
5.	Goeszów	Tereny zagospodarowane – dostosowanie do warunków określonych w studium.	Tereny mieszkalne, działalności usługowej, w tym sportu i rekreacji, tereny zielone i tereny cmentarza.
6.	Wisła	Tereny zagospodarowane – dostosowanie do warunków określonych w studium.	Tereny usług i turystyki, tereny pod zabudowę obiektami o charakterze edukacyjnym, tereny pod zabudowę obiektami kultu religijnego. Zabudowa mieszkalna i usługowa.

W porównaniu do roku 2022, ilość opinii dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania inwestycji planistycznych na środowisko zmniejszyła się ponad dwukrotnie. Kierunki polityki planowania przestrzennego w gminach stanowią kontynuację ustaleń istniejących planów miejscowych z ewentualnym rozszerzeniem funkcji podstawowych dla danego obszaru (zajęcie terenów rolnych – zielonych, wydzielenie terenów rekreacyjnych, mieszkaniowych). W Gminie Istebna zaobserwowano tendencję do tworzenia terenów zielonych i rolnych kosztem obszarów zabudowy mieszkalnej i usługowej.

Opinie sanitarne dotyczące uzgodnienia warunków do „**decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**” dla konkretnych inwestycji wydawane były w zakresie dotyczącym:

- określenia konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, w myśl ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku...”,
- uzgodnień szczegółowych warunków, związanych z realizacją przedsięwzięć, na podstawie opracowanych raportów – uzgodnienia do decyzji „o środowiskowych uwarunkowaniach”.

Liczba wydanych opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w stosunku do roku 2022 r. utrzymana została na podobnym poziomie (16 opinii). Ilość uzgodnień warunków do decyzji „o środowiskowych uwarunkowaniach” kształtowała się także na podobnym poziomie (3 opinie). Uzgodnienia warunków do decyzji „o środowiskowych uwarunkowaniach” wydawano przy uwzględnieniu ograniczenia oddziaływania inwestycji w zakresie uciążliwego hałasu - tereny chronione, a także ochronę powietrza na tych obszarach, przed zanieczyszczeniami powstającymi w procesach technologicznych.

Nie odnotowano informacji na temat protestów społecznych dotyczących realizacji inwestycji oddziałujących na środowisko.

W grupie obiektów ochrony zdrowia, w celu stworzenia prawidłowych warunków dla pacjentów, niezbędne jest zastosowanie odpowiednich rozwiązań projektowych, aby spełnione były wymogi dotyczące właściwego usytuowania pomieszczeń, z uwzględnieniem istniejącego i projektowanego zagospodarowania terenu oraz warunków do udzielania świadczeń zdrowotnych. Dodatkowo równie ważne jest dotrzymanie odpowiednich warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń tj. powierzchnia gabinetów, wysokość, warunki oświetlenia światłem naturalnym oraz wentylacja. W porównaniu do roku 2022 r. ilość wydanych opinii w związku z opiniowaniem dokumentacji projektowej zmniejszyła się o ok. 33 % (wydano 6 opinii).

Wśród inwestycji, będących przedmiotem uzgodnień, wyróżnić można:

- Przychodnie lekarskie w Cieszynie (rozbudowa)
- Zakład produkcyjny w Cieszynie (piece kominkowe) - rozbudowa.

Nie opiniowano projektów dotyczących obiektów służących przeciwdziałaniu skutkom pandemii wirusa COVID-19.

Obszar działalności związany z **dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych** dotyczył czynności kontrolnych realizowanych na podstawie dokumentacji projektowej, uzgodnień branżowych oraz dokumentów formalno-prawnych (stanowiska organu administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego).

W trakcie kontroli 85 obiektów, w 6 przypadkach stwierdzano nieprawidłowości związane z ich realizacją, które skutkowały wydaniem opinii negatywnej. Opinie wydawano w formie pisma lub opinii sanitarnej, zależnie od nałożonego na inwestora obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego. Przy uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów, stwierdzano nieprecyzyjność lub brak jednoznacznie określonych warunków higieniczno-sanitarnych w dokumentacji projektowej (brak szczegółowych opisów, rysunków dla projektów zmiany sposobu użytkowania, projektów technologicznych).

Do ciekawszych obiektów będących przedmiotem kontroli zaliczyć można:

- Hala sportowa z zapleczem higienicznosanitarnym w Ustroniu.
- Wodna strefa rekreacyjna w Hotelu „Stok” w Wiśle.
- Budynek usługowo-gastronomiczny „KFC” w Ustroniu.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Cieszynie skoncentrowane są głównie na zapewnieniu właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych stwarzanych mieszkańcom powiatu cieszyńskiego poprzez zapewnienie właściwych warunków pracy, edukacji, opieki zdrowotnej oraz mieszkalnictwa, a także współzależności i sąsiedztwa różnych podmiotów gospodarczych w perspektywie powiązań i zależności między ich funkcjonowaniem w środowisku. Wszystkie zagadnienia i sprawy rozpatrywane były w odpowiedzi na wnioski organów współpracujących lub indywidualnych podmiotów gospodarczych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na obiekty nadzorowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną, w ramach nadzoru bieżącego (obiekty żywnościowo-żywnościowe, obiekty ochrony zdrowia, zakłady stylizacji, pielęgnacji i upiększania ciała, obiekty zakwaterowania i pobytu podróżnych, zakłady pracy, itp.).

Analizując zagadnienia związane z działalnością nadzoru zapobiegawczego w ujęciu statystycznym do roku poprzedniego, należy podkreślić iż nastąpiło blisko 17% zwiększenie ilości przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych. Liczba postępowań w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko, kształtowała się również na poziomie porównywalnym do roku 2022. W zakresie uzgodnień warunków higieniczno-sanitarnych dla projektów budowlanych i dokumentacji zmiany sposobu użytkowania, najliczniejszą grupę stanowiły obiekty ochrony zdrowia. W porównaniu do roku 2022 ilość uzgodnionych rozwiązań projektowych zmniejszyła się o blisko 33%.

Skargi, wnioski i interwencje

Przyjmowanie i rozpatrywanie skarg i wniosków odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego - Dział VIII Skargi i wnioski oraz *Regulaminem przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, listów i interwencji składanych w PSSE w Cieszynie*.

W 2023 r. odnotowano 3 skargi, które przez wyższą instancję zostały uznane za niezasadne. Nie wpłynęły żadne wnioski.

W roku 2023 do PSSE w Cieszynie wpłynęło **45 interwencji** (w 2022 – 56). Najwięcej dotyczyło bezpieczeństwa żywności oraz nieprawidłowości w obiektach wypoczynkowych lub sanatoryjnych, a także złej jakości wody. **Ponad 1/3 z nich okazała się zasadna.**

Zestawienie interwencji za rok 2023 r.

Rodzaj interwencji	Liczba (ogółem)	Liczba zasadnych (w grupie)
Jakość żywności i stan obiektów z nią związanych	21	6
Jakość wody, obiektów użyteczności publicznej oraz innych dot. higieny komunalnej	17	8
Warunki pracy	5	3
Warunki sanitarne w lecznictwie, wystąpienie objawów chorobowych	1	1
Warunki nauczania i wypoczynku	1	1
Inne	0	0
Suma	45	19

Oświata Zdrowotna

Głównym celem działań pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz informowanie o konsekwencjach ryzykownych zachowań dla zdrowia. Od lat, we współpracy ze Starostwem Powiatowym, Urzędami

Miast i Gmin, przedszkolami, szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi mediami realizujemy szereg działań zakresu profilaktyki i promocji zdrowia skierowanych do różnych grup odbiorców.

Zakres podejmowanych działań dotyczył:

- zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom,
- promocji szczepień ochronnych,
- profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, w tym tytoniu, alkoholu, narkotyków, a od kilku lat także dopalaczy,
- profilaktyki nadwagi i otyłości, zasad prawidłowego odżywiania,
- profilaktyki nowotworów.

Kampania informacyjno-edukacyjna dot. profilaktyki chorób odkleszczowych pod hasłem.: „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”. Celem jej jest zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze. Prowadzono prelekcje podczas wycieczki zimowego i letniego dzieci i młodzieży, zamieszczono posty na Facebooku. Informację przekazano do 26214 odbiorców. W akcji wzięło udział 157 placówek nauczania i wychowania.

Dodatkowo informacje i relacje fotograficzne o realizacji przedsięwzięcia umieszczono na facebooku i stronach internetowych szkół.

Wojewódzki program „Profilaktyki chorób nowotworowych” wpisuje się także program profilaktyki zakażeń HCV i HBV „**Podstępne WZW**”. Jego celem jest podniesienie poziomu

wiedzy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych na temat tych wirusów, dróg zakażenia, objawów, sposobów skuteczności leczenia, a także podejmowania działań profilaktycznych umożliwiających rozpoznanie zakażenia. W programie wzięło udział 732 uczniów z 9 szkół ponadpodstawowych.

Szczepienia ochronne to najskuteczniejszy i najefektywniejszy sposób zapobiegania chorobom zakaźnym. Kampania społeczna **“Zaszczep w sobie chęć szczepienia”** ma na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa na temat szczepień ochronnych i skierowana jest do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców

dzieci, osób starszych oraz podróżujących. Kampania ta ma szczególne znaczenie z uwagi na aktywne „ruchy antyszczepionkowe” i ciągły wzrost liczby rodziców odmawiających zaszczepienia swoich dzieci nawet, w ramach szczepień obowiązkowych. Edukacją na temat profilaktyki chorób zakaźnych objęto ok. 42 298 osób.

W 2023 r. w całym województwie śląskim, kontynuowano, zainicjowane przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, działania edukacyjne pod hasłem **„Nowe narkotyki-nowe zagrożenia”**. których celem jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się psychoaktywnych środków

zastępczych w środowisku młodzieży oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy. Utworzono koalicję lokalną w której skład weszli przedstawiciele: Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej w Cieszynie i

Skoczowie. Akcja realizowana była wśród młodzieży w ośrodkach wypoczynku zimowego i letniego, podczas imprez plenerowych organizowanych przez Urząd Miejski w Skoczowie oraz w mediach społecznościowych. Wzięło w niej udział ok. 17 259 osób.

W klasach VII i VIII szkół podstawowych kontynuowano realizację programu profilaktyki uniwersalnej pt. „**Smak życia, czyli debata o dopalaczach**”, powstałego z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia

oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, którego celem jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. W programie uczestniczyło 1211 uczniów z 18 szkół podstawowych oraz 414 rodziców.

W ramach działań, które mają na celu zmniejszenie w Polsce zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (aktywne i bierne palenie), **pracownicy Oddziału Nadzoru Sanitarnego skontrolowali przestrzeganie ustawowego zakazu palenia tytoniu w:**

- 177 lokalach gastronomiczno-rozrywkowych,
- 169 w jednostkach organizacyjnych systemu oświaty,
- 44 podmiotach leczniczych,
- 61 obiektach kultury i wypoczynku,
- 11 jednostkach organizacyjnej pomocy społecznej
- 5 zakładach pracy
- 25 innych pomieszczeniach użytku publicznego.

Jednym z wielu programów edukacyjnych, który odgrywa istotną rolę w kreowaniu mody na niepalenie tytoniu wśród dzieci i młodzieży jest program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt.

„Bieg po zdrowie”. Przeznaczony dla uczniów klas IV szkół podstawowych. W zrealizowanej VI edycji programu uczestniczyło 530 uczniów z 17 szkół podstawowych oraz 520 rodziców.

Z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS oraz w ramach wojewódzkiej akcji dot. problematyki **HIV/AIDS** zorganizowano dla uczniów ponadpodstawowych konkurs plastyczny pn. „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”. Jego celem było podniesienie poziomu wiedzy młodzieży na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i życie oraz postawy tolerancji wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS. Po zapoznaniu się z wszystkimi pracami konkursowymi, komisja przyznała I, II i III miejsce oraz dwa wyróżnienia. Laureaci konkursu otrzymali dyplom oraz nagrody które zostały ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie. Dodatkowo w Stacji zorganizowano wystawę prac konkursowych.

Program został opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Głównym jego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych. W trzeciej edycji programu wzięło udział 1128 dzieci z 36 przedszkoli oraz 1390 rodziców. Materiały edukacyjne zostały udostępnione rodzicom na stronie internetowej przedszkoli.

Kolejny rok prowadzono działania edukacyjne dla dzieci przedszkolnych pn.

„Klub zdrowego przedszkolaka” mające na celu promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców. Zajęcia dla dzieci oprócz tematyki prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej, objęły bloki tematyczne dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, promieniowania słonecznego, rozpoznawania i unikania dymów, szczególnie papierosowego. Do „Klubu Zdrowego Przedszkolaka” wstąpiło 40 przedszkoli.

Każdego roku w naszym kraju odnotowuje się ok. 50 tys. nowych zachorowań na nowotwory skóry, z których 3 tys. przypadków stanowią czerniaki, stwierdzane u coraz młodszych ludzi, np. często korzystających z solariów. Badania opinii publicznej wskazały niedostatek wiedzy w zakresie profilaktyki czerniaka. Państwowa Inspekcja Sanitarna woj. śląskiego kontynuowała, więc realizację w szkołach ponadpodstawowych, programu edukacyjnego **„Znamie! Znam je.”** W powiecie cieszyńskim IX edycja programu realizowana była w 14 szkołach. Z edukacji skorzystało 1531 uczniów oraz 1963 rodziców. Program pozwolił zapoznać uczniów z tematyką nowotworów skóry, zwiększył ich świadomość w zakresie profilaktyki czerniaka i odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych.

Program pt. „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”. W powiecie cieszyńskim X edycja programu realizowana była w 8 szkołach. Z edukacji skorzystało 660 uczniów oraz 710

rodziców. Program pozwolił zwiększyć świadomość i wiedzę uczniów na temat profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy.

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W CIESZYNI**

ul. Graniczna 79

43-400 Cieszyn,

+48 33 4444433

33 4444422

psse.cieszyn@sanepid.gov.pl

